

اظهارات رئیس‌جمهور در مورد گورخواب‌ها، نامه اصغر فرهادی و متهم نفتی

رئیس‌جمهور در رابطه با موضوع گور خوابی و نامه اصغر فرهادی که در این رابطه بود، گفت: دیروز از یکی از هنرمندان نامه ای را خواندم ...

همشهری آنلاین: رئیس‌جمهور در رابطه با موضوع گور خوابی و نامه اصغر فرهادی که در این رابطه بود، گفت: دیروز از یکی از هنرمندان نامه ای را خواندم که بسیار دردناک بود. شنیده بودیم بعضی‌ها از فقر کارتن خواب می‌شوند یا زیر پل‌ها می‌خوابند اما قبر خواب را کمتر شنیده بودیم.

به گزارش ایسنا، حجت الاسلام والمسلمین حسن روحانی چهارشنبه 8 دی- در نشست تخصصی جامعه نظارت و بازرسی دولت در محل سالن اجلاس سران اظهار کرد: من دیروز از یکی از هنرمندان نامه ای را خواندم که بسیار دردناک بود. شنیده بودیم بعضی‌ها از فقر کارتن خواب می‌شوند یا زیر پل‌ها می‌خوابند اما قبر خواب را کمتر شنیده بودیم. این هنرمند در نامه نوشته بود وقتی این موضوع را دیدیم بغض در گلویم و شرمساری در سیمایم ایجاد شد.

وی ادامه داد: چه کسی می‌تواند در جامعه بزرگی مثل ایران به این عظمت، دین فرهنگ و با عشق به خاندان رسالت ببیند عده ای از هم نوعانش آسیب اجتماعی دیدند و به خاطر بی‌پناهی به قبر پناه برده‌اند. قبلاً زنده به گور می‌گفتند، اما الان طرف برای اینکه سرما را تحمل کند خودش را در گور می‌کند.

رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه این مساله برای دولت و مردم قابل تحمل نیست، بیان کرد: برای حل چنین موضوعاتی همه باید یکپارچه شویم و از مسائل جناحی و اختلافات دست برداریم و مشکلات اساسی کشور را مدنظر قرار دهیم. برای حل مشکلات همه باید دست به دست هم بدهیم. دولت و ملت و همه مسئول هستیم و در برابر فساد همه ما مسئولیم. بزرگترین قدرت برای مقابله با فساد نظارت عمومی است.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه برای رسیدن به رستگاری همه باید به صحنه بیاییم یادآور شد: باید مردم را به خیر و نیکی دعوت کنیم و جلوی منکر و فساد بایستیم. یکی از وظایف مهم احزاب، گروه‌ها، ثمن‌ها، تشکل‌ها، روزنامه‌ها، مجلات، سایت‌ها و رسانه‌ها مقابله با فساد باید باشد. اگر همه به صحنه بیاییم و بازرسی و نظارت عمومی را که اسلام تحت دعوت به خیر و امر به معروف و نهی از منکر مقرر کرده، به خوبی استفاده کنیم می‌بینیم قدرت مردم بالاتر از دادگاه‌ها، بازرسی‌ها، دیوان‌ها و ارزیابی‌هاست.

وی با اشاره به ارائه منشور حقوق شهروندی در 29 آذر عنوان کرد: می‌خواهم این تاریخ 29 آذر در ذهن ما بماند. من در این روز منشور حقوق شهروندی را به ملت بزرگ ایران عرضه کردم و یک هدف این بود که ملت ما در زمینه حقوق شهروندی مطالبه‌گر باشد و از دولت، قوه قضائیه، قوه مقننه و نیروهای امنیتی بخواهد و مطالبه کند. حق مدار بودن، حق خواه بودن و حق جو بودن یکی از وظایف ماست.

روحانی اضافه کرد: بعضی‌ها می‌گویند حقوق شهروندی خوب است اما چرا دیر منتشر کردید؟ ما حقوق شهروندی را از روز اول منتشر کردیم و در سایت گذاشتیم و در مصاحبه زنده از مردم خواستیم که به سایت مراجعه کنند. که در همان روزهای اول یک میلیون بازدید داشت. در طول این سه سال هم حقوق شهروندی را عرضه کردیم و حقوقدانان نظر دادند و در این 29 آذر نسخه نهایی در اختیار مردم قرار داده شد.

وی افزود: اگر مردم در مبارزه با فساد جدی باشند، آن وقت سازمان‌های نظارت و بازرسی حرفه‌ای ما در سه قوه با امیدو قدرت بیشتری این مسیر را ادامه می‌دهند. همه ارکان باید کنار هم قرار بگیریم و با فساد و انحراف مبارزه کنیم و معیار برای ما اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی باشد.

رئیس‌جمهور دولت تدبیر و امید در بخشی دیگر از صحبت‌های خود خاطر نشان کرد: در دستگاه‌های نظارتی مهم این است که پیش‌دآوری نداشته باشیم. چون ما را بسیار به خطا وا می‌دارد. در بسیاری از موارد متاسفانه به خاطر مسائل حزبی و جناحی و گاهی حتی مسائل قومیتی یا حتی قیافه ظاهری طرف پیش‌دآوری می‌کنیم و از همه بدتر این است که بگوییم این برای این جناح یا آن جناح است.

وی با طرح این پرسش که چرا یک عده در کشور ما حاشیه امنیتی دارند تاکید کرد: این حاشیه امنیتی از کجا آمده است؟ چرا خبرگزاری ها، سایت ها و روزنامه ها هر چه بگویند، بنویسند، فحاشی کنند و تهمت بزنند حاشیه امنیتی دارد؟ اگر این کارشان مربوط به دستگاه اجرایی و دولت باشد، گاهی تشویق هم می شوند. حالا جرات نمی کنند راجع به دستگاه های دیگر چیزی بنویسند.

روحانی ادامه داد: مساله مهم تر این است که ما از وقوع گناه خوشحال بشویم. بعضی ها بخاطر مسائل جناحی و خطی وقتی روزنامه و سایتی را می بینند که فحاشی و توهین می کند و افترا می بندد از گناه خوشحال می شوند. سقوط اخلاقی در جامعه زمانی است که کسی از گناه منکر و دروغ خوشحال شود.

وی اضافه کرد: ما ایرانی ها می گوییم یک بام و دو هوا. بعضی افراد افراطی در برخی جناح ها این گونه هستند و می گویند دروغ و تهمت اگر علیه جناح من باشد بد است و اگر علیه جناح مقابل باشد خوب است. در حالی که اسلام آمده تا ما را از این ضلالت و گمراهی نجات دهد. نباید خرده حساب ها، دشمنی ها، دعوای و اختلافات موجب آن شود که از عدالت فاصله بگیریم. عدالت فوق مذهب است و نباید پیش داوری کنیم.

رئیس جمهور همچنین یادآور شد: من سراغ دارم در مواردی معلم یا استادی در دادن نمره جناح را در نظر گرفته است. خدا نکند ما به آن روزی برسیم که معلم در دادن نمره نگاه کند این فرد فرزند چه کسی است یا فامیل او یا فرزند دشمنش و یا از این جناح و آن جناح.

رئیس دولت یازدهم ادامه داد: در بازرسی ها که نوعی قضاوت اولیه در پایان بازرسی صورت می گیرد و با وجود اینکه دادگاهی نیست، اما به نوعی داوری می شود خیلی مهم است که عدالت را مدنظر قرار دهیم. در تمام بازرسی ها باید به این نقطه برسیم که اشکال ریشه ای از کجا بوده و اگر آن را پیدا و منعکس کردیم برای حلش مقررات و رویه ها را اصلاح کنیم. در این صورت می توانیم در کارمان موفق باشیم.

روحانی با تاکید بر این که در بازرسی ها حریم خصوصی مردم نباید افشا شود، تصریح کرد: ممکن است در یک بررسی و بازرسی یا خواندن یک نامه خصوصی یا بازرسی از محل کار، بازرس به یک نکته ای برسد که ممکن است گناه باشد اما جزو زندگی شخصی و خصوصی فرد به حساب بیاید در این صورت حق ندارد آن را افشا کند.

وی در ادامه یادآور شد: 15 سال پیش آقای نژاد من آمده بود و می گفت فلانی برای فلان کار مناسب نیست، چون من یک روز از اذان ظهر تا نزدیکی های مغرب با او بودم و دیدم نماز ظهر و عصر نخواند. من به او گفتم چقدر قبل از مغرب از او جدا شدی؟ که گفت نیم ساعت گفتم ممکن است در همان نیم ساعت خوانده باشد. اگر یک بار دیدید رفیقی نماز خوانده از لحاظ شرعی باید او را نمازخوان تلقی کنید. اصلا چرا این گونه حساب و کتاب می کنید؟

روحانی همچنین تاکید کرد: بعضی ها ذهنشان اساسا بیماری هایی دارد، اسرار مردم و زندگی خصوصی آنها را دنبال نکنید. اما اگر جرمی انجام شده و مربوط به مصالح جامعه است، باید بررسی کنیم و برایمان تفاوتی نداشته باشد که این فرد چه کسی است. همه افراد از لحاظ قانون باید مساوی باشند.

رئیس جمهور افزود: بسیار مهم است که در این شرایط کشور به مساله فساد توجه کنیم و برای مقابله با فساد کمربندها را محکم ببندیم. اگر می خواهیم اقتصاد درست شود، رشد و توسعه صورت بگیرد و اقتصاد مقاومتی را ببینیم یکی از شرایط آن نبودن فساد است. با وجود فساد رشد اقتصادی به وجود نمی آید. انسجام اجتماعی ایجاد نمی شود و سرمایه اجتماعی آسیب جدی می بیند. یکی از مهمترین وظایف امروز ما مبارزه با فساد است.

وی با بیان اینکه برای مبارزه با فساد بازرسی های ویژه از قوای سه گانه لازم هستند ولی کافی نیستند، گفت: این ها همه نظارت های حرفه ای و ویژه است. ما نیاز به یک نظارت و بازرسی کامل عام و عمومی داریم، که آن نظارت مردم است. همه مردم باید به صحنه نظارت بیایند. مگر می توانیم مشکلی را در جامعه بدون حمایت مردم حل کنیم.

رئیس جمهور با بیان اینکه در کشور همه ارگان ها، دستگاه های نظارتی مختلفی دارند یادآور شد: قوه مجریه، قضائیه و مقننه هر کدام دستگاه های نظارتی متفاوتی دارند و شورای نگهبان هم یک دستگاه نظارتی به شمار می آید. حالا چرا با وجود این همه دستگاه نظارتی باز هم شاهد تخلفات بزرگ هستیم. چگونه می شود که یک تخلف عظیم و بزرگ حدود 3 میلیارد دلار در کشور ایران در دولت قبل اتفاق بیفتد؟ این همه دستگاه های نظارتی بودند، اما کدام یک نظارتشان قوی نبوده است. یا قوانین ما اشکال دارد یا افرادی که مسئولیت نظارت دارند مشکل دارند.

وی همچنین تصریح کرد: مگر یک نفر خودش به تنهایی می تواند 3 میلیارد دلار به جیب بزند؟ به کجا وصل بوده است؟ چه کسانی به او کمک کرده اند و شریک هایش چه کسانی بوده اند؟ چگونه نفت، اموال و صدها میلیون دلار پول در اختیار او قرار گرفته است؟

روحانی ادامه داد: دستگاه قضائی رسیدگی کرده و به یک حکمی رسیده است. من راجع به دستگاه قضائی و حکم آن فرد بحثی ندارم چون این مربوط به دستگاه قضائی است و قاضی بررسی کرده و به یک حکمی رسیده است. اما سوال مردم همچنان باقی است. حالا اگر یک فردی اعدام شود، ثم ماذا؟ (که چی) پول چه شد؟ پولی که در اختیار این آقا بود کجا رفت؟ چه کسانی موثر بودند و نقش داشتند؟

رئیس دولت تدبیر و امید همچنین خاطر نشان کرد: از آغاز پرونده پیشنهاد دادم به جای اینکه این فرد مستقیماً در اختیار قوه قضائیه قرار بگیرد، در اختیار وزارت اطلاعات قرار گیرد تا اطلاعات شفاف و پرونده پخته شود و بعد در اختیار دستگاه قضائی قرار بگیرد. اما به هر حال این مساله عملی نشد. انتظار مردم این است که این ماجرا برایشان روشن شود. مردم سوالاتی دارند و سوالشان باید پاسخ داده شود.

وی در ادامه عنوان کرد: به عنوان نماینده ملت ایران و مسئول اجرای قانون اساسی عرض می کنم که در پرونده های مهمی که میلیاردها از اموال عمومی مردم حیف و میل شده، باید به سوالات مردم پاسخ داده شود و اگر پاسخ داده نشود چیزی مهم تر از سه میلیارد دلار و بیش از ده ها میلیارد دلار از دست داده ایم و آن مساله اعتماد عمومی مردم و مساله سرمایه اجتماعی است.

رئیس جمهور با اشاره به اینکه بزرگترین سرمایه ای که نظام جمهوری اسلامی ایران دارد سرمایه اجتماعی است، تاکید کرد: ما به غیر از مردم کسی را نداریم، قدرت ما قدرت مردم است. موشک و هواپیما و نیروی نظامی همه سر جایشان و دستشان هم درد نکند ولی آنها قدرت دوم هستند. وقتی قدرت ملی را بررسی می کنیم، قدرت نظامی در رده چندم است و مردم، اعتماد مردم و سرمایه های اجتماعی جزو قدرت های اول هستند.

روحانی اضافه کرد: یکی از وظایف مهم نظارت ها و بازرسی ها ترمیم سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی است. در هر موضوعی اگر جرم، تخلف و انحراف بزرگی رخ می دهد و مخصوصاً اگر مردم احساس کنند تخلف یک فرد نبوده و یک مجموعه بوده باید مساله برای مردم کاملاً واضح شود و توضیح داده شود تا ما بتوانیم مشکلی که در اعتماد عمومی جامعه به وجود آمده، ترمیم کنیم.

رئیس جمهور با طرح این پرسش که ما برای چه به دنبال نظارت هستیم، گفت: باید ابتدا با فردی که مقصر و متخلف بوده برخورد شود. اما مهم تر این است که ما در فرآیند کار باید ببینیم چه قوانین، مقررات و رویه های ما چه اشکالی داشته است. هر بازرسی مهمی در نهایت باید به یک پیشنهاد برای اصلاح فرآیندها و رفع نقص رویه ها، آئین نامه ها و حتی قوانین حاکم در کشور منجر شود.

وی ادامه داد: در بازرسی نیاز به تخصص های گوناگون داریم. بازرسی تنها بخش حقوقی نیست و بخش فنی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آن هم مهم است. گاهی تخلف و یا انحرافی که رخ می دهد به دلیل نواقص در بخش اقتصادی و فنی است. ما گاهی به خاطر نواقص در بخش حقوقی، قضائی و مقررات و رویه های حاکم است. ما باید به آن نقص برسیم و آن را رفع کنیم. چون اگر آن را رفع نکنیم، نمی توانیم به نقطه ای برسیم که سلامت سیستمی را در جامعه تضمین کنیم.

روحانی همچنین یادآور شد: اگر به قصورها و تخلفات رسیدگی نشود، آن وقت کسی که کار نیک، مفید و سالم می کند با آن کسی که انحراف دارد، مثل هم دیده می شوند. ما نیاز داریم تا متخلف را شناسایی و بعد از آن از ابعاد تخلف های بعدی پیشگیری کنیم. هر قضاوتی همین گونه است و در نهایت بسیاری از موارد باید روشن شود که ریشه تخلفات کجا بوده است.

وی به بخشی از قانون اساسی اشاره کرد و افزود: قانون اساسی یکی از وظایف قوه قضائیه را اقدام مناسب برای پیشگیری از جرم و اصلاح مجرم قرار داده است. یکی از وظایف قوه قضائیه اصلاح مجرم است و آن مجرم باید سالم شود و به جامعه بازگردد و یا اقدام مناسب برای پیشگیری از جرم صورت گیرد. البته نه اینکه یک دستگاه عریض و طویل پیشگیری راه بیفتد.

رئیس جمهور ادامه داد: ظاهراً ما متوجه قانون اساسی نشده ایم، که می گوید عمل قوه قضائیه باید پیشگیری کننده باشد. اگر یک پرونده در پیچ و خم های دستگاه قضائی سال ها معطل بماند، جلوی پیشگیری گرفته می شود. از طرفی مردم باید کاملاً به قوه قضائیه مطمئن باشند و سلامت پیشگیری کننده مهم است. چون مردم می گویند در نهایت یک قاضی و دادگر وجود دارد.

وی در بخش دیگری از صحبت های خود به حماسه 9 دی اشاره کرد و یادآور شد: مردم ما به خاندان رسالت عشق دارند. ببینید در 9 دی مردم چه کردند. آنها احساس کردند که به امام حسین (ع) توهین شده است. 9 دی بخاطر عشق ملت ایران به امام حسین (ع) بود و باز نرویم از آن استفاده جناحی کنیم. این حرکت بزرگ مردم برای دفاع از اباعبدالله (ع)، حق، نظام جمهوری اسلامی، ولایت فقیه و مسیر حق بود و مربوط به این جناح و آن جناح نبود، چرا که به مردم خبر رسید در روز عاشورا به امام حسین (ع) توهین صورت گرفته است.

وی در بخشی دیگری از صحبت های خود با بیان اینکه در نظام جمهوری اسلامی مساله نظارت و بازرسی اهمیت ویژه ای دارد، اظهار کرد: اساسا هرگونه اختیار و قدرت در یک نظام اگر همراه با نوعی بازرسی و نظارت نباشد، احتمال انحراف و فساد در آن بسیار زیاد است. گرچه در فرهنگ اسلام بخشی از کنترل قدرت، کنترل خود انسان هاست که آن را تقوا می نامیم. یعنی قدرتی در درون که می تواند فرد را از انحراف بازدارد. در آیات و روایات ما هم بسیاری از اعمال به دلیل تقویت قدرت باطنی تقوا در نهاد انسان بوده است.

وی اضافه کرد: وجدان انسان به عنوان محکمه ای در درون انسان، یک نهاد بازرسی و محکم است. یعنی همان نفس ملامت گر و وجدان انسانی که وقتی انسان دچار خطا و انحراف می شود و در مسیر خلاف قرار می گیرد، قبل از هر دستگاهی وجدان انسان او را به محکمه می کشد و به راحتی محکوم می کند.

رئیس جمهور در ادامه بیان کرد: در کنار این کنترل باطنی نیاز به یک کنترل مادی و ظاهری هم داریم، تا آن کنترل باطنی را تقویت کند. علاوه بر تقوای درون دستگاه هایی هم باید باشند که با نظارت خود و تقوای ظاهری دستگاه ها و افراد را در تقوای باطنی تقویت کنند. نظارت ها به دو گونه هستند، که یکی از آنها حرفه ای یا بازرسی های ویژه دستگاه های مختلف است.

وی ادامه داد: اگر می شد این اسم ها را تحت یک عنوان قرار می دادیم شاید برای مردم آسان تر می شد، تا بدانند در هر دستگاهی چه بخشی عهده دار نظارت است و مردم به آن می توانند مراجعه کنند. اگر شرح وظایف مشخص بود، مواد اختصاصی هر دستگاه بعد از مواد عمومی وظایف آن قرار می گرفت و شاید کار آسان تر می شد.

رئیس جمهور همچنین یادآور شد: ما دستگاه های نظارتی فراوانی داریم. مثلا در دستگاه مجریه خود سازمان مدیریت امروز به سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی تبدیل شده، جز دستگاه های نظارتی در امور اداری و بودجه ای و مالی هستند. یا وزارت دادگستری یکی از دستگاه هایی است که با ابزارهایی که در همه دستگاه های اجرایی دارد نوعی نظارت را انجام می دهد. دستگاه هایی مثل وزارت اطلاعات نوعی نظارت بر دستگاه اجرایی دارند و علاوه بر آن هر ارگانی برای خودش بازرسی هایی دارد که در را همه در ریاست جمهوری دفتر بازرسی ویژه وجود دارد.

وی ادامه داد: در قوه قضائیه هم دستگاه های نظارتی وجود دارد. از سازمان بازرسی گرفته تا دیوان عدالت اداری و یا بقیه دستگاه های قضائی. در کل قوه قضائیه یک نوع نظارت بر امور و بخش اجرا دارد. در قوه مقننه هم دستگاه های نظارتی وجود دارند. مجلس حق تحقیق و تفحص، سوال و استیضاح دارد و در قانون اساسی کلمه نظارت نیست، ولی با تسامح می توان گفت، به نحوی مجلس نظارت دارد. علاوه بر این دیوان محاسبات بر اجرای بودجه نظارت می کند و نوعی ارتباط با دستگاه قضائی دارد. کمیسیون اصل 90 و سایر نهادها هم در قوه مقننه مورد تعبیه قرار گرفته اند.

روحانی همچنین گفت: به یک معنا شورای نگهبان هم دستگاه ناظر است، که هم بر قانونگذاری مجلس و هم بر انتخابات ها به غیر از انتخابات شوراها نظارت می کند. بخش های دیگری هم در کشور وجود دارد که نظارت می کنند. مثلا در نیروهای مسلح یا بانک ها و یا خود بانک مرکزی که به یک معنا دستگاه نظارتی است.

رئیس جمهور در پایان با اشاره به برگزاری نشست تخصصی جامعه نظارت و بازرسی دولت، اظهار کرد: من نشست امروز را که مسئولین بازرسی ها و مجموعه های ارزیابی نظارت و جمع هایی که به عنوان پاسخگویی در قوه مجریه مسئولیت این امر را بر عهده دارند، تشکیل شده و هم اندیشی، انتقال تجربیات، ایجاد هماهنگی های لازم و کارا نمودن بخش های مختلف بازرسی و نظارتی در آن صورت می گیرد را به فال نیک می گیرم و ادامه نشست ها را لازم می دانم.